
ДО 70-РІЧЧЯ ОЛЕКСАНДРА ГРИГОРОВИЧА ЛУГОВСЬКОГО

30 червня 2021 р. минуло 70 років від дня народження відомого в Україні та за її межами історика науки і техніки, кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника відділу історії та соціології науки і техніки Луговського Олександра Григоровича.

Вчений народився 30 червня 1951 р. у м. Петропавловськ-Камчатський (Російська Федерація). У 1980 р. закінчив історичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. У 1972—1980 рр. працював лаборантом, інженером Інституту кібернетики; 1980—1984 — археографом, старшим археографом Центрального державного архіву вищих органів влади і управління України; 1984—1987 — старшим інспектором Головного архівного управління при Раді Міністрів УРСР; 1987—

1991 — інженером відділу історії техніки Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва АН УРСР; 1991—1995 — археографом відділу джерел з історії науки і освіти Інституту української археографії; 1995—1997 — молодшим науковим співробітником, науковим співробітником Наукового центру гуманітарних проблем Київського військового гуманітарного інституту Міністерства оборони України; 1997—2007 — молодшим науковим співробітником, науковим співробітником Інституту архівознавства Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського; з 2007 — науковим співробітником, з 2019 — старшим науковим співробітником відділу історії науки і техніки Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України.

У 2005 р. О.Г. Луговський захистив кандидатську дисертацію в галузі книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства на тему «Біобібліографія і бібліографічна діяльність вчених-природознавців УАН-АН УРСР (1918—1941)». Він є кваліфікованим фахівцем у галузі джерел з історії науки і техніки та біографістики, автором понад 80 наукових праць. Має значний досвід роботи з пошуку та публікації архівних і літературних джерел з історії науки в Україні.

Працюючи в ЦДАВО України, брав участь у створенні інформаційної бази з історії культури України (бібліографія з історії науки, архівні документи) при підготовці збірників документів «Культурне будівництво в Українській РСР. 1928 — червень 1941 рр. Київ: Наук. думка, 1986» та «Культурне будівництво в Українській РСР. Червень 1941 — 1950 рр. Київ: Наук. думка, 1989»; інформаційної бази з історії науки в Інституті української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського та в Інституті архівознавства Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського НАН України (бібліографія з історії науки, архівні документи), включивши до відомих дослідникам джерел нові розсекречені документи і матеріали про репресованих науковців та їхній доробок при підготовці збірників: «Історія Академії наук України. 1918—1923: Документи і матеріали. Київ: Наук. думка, 1993»; «Історія Національної академії наук України. 1924—1928. Документи і матеріали. Київ, НБУВ, 1998»; «Історія Національної академії наук України. 1929—1933: Документи і матеріали. Київ: НБУВ, 1998»; «Історія Національної академії наук України. 1918—1933: Науково-довідковий апарат. Київ: НБУВ, 2002»; «Історія Національної академії наук України. 1934—1937: Документи і матеріали. Київ, НБУВ, 2003»; «Історія Національної академії наук України. 1938—1941: Документи і матеріали. Київ: НБУВ, 2003».

Створив інформаційну базу з історії НАН України (бібліографія з історії науки, архівні документи), включивши до неї нові розсекречені документи і матеріали з історії космонавтики, створення нових інститутів, нових галузей науки, підготовки наукових кадрів (аспірантура і докторантура), оборонної тематики в НАН України в 60—70-х рр. XX ст., зародження історико-наукових досліджень в Україні, біографій вчених. Виявлені ним документи, що видані в 30—90-х рр. XX ст., частково увійшли до видання «Національна академія наук України. Хронологія. 1918—2018. Київ: Фенікс, 2018» та інших публікацій.

У біографічному енциклопедичному словнику «Національна академія наук України. Керівництво. 1918—2018. Київ: Фенікс, 2018» О.Г. Луговський розширив і доповнив біографії та інформацію про науково-організаційну і громадську діяльність віце-президентів К.Г. Воблого, І.Ф. Кураса, В.М. Литвина, Є.О. Патона, П.С. Погребняка, М.П. Семененка, П.П. Толочко, П.Т. Тронька, академіків-секретарів відділень Б.М. Бабія, Д.І. Багалія, О.Г. Гольдмана, Я.Д. Ісаєвича, Ю.М. Пахомова, Г.Є. Пухова, М.Г. Чумаченка. У біографічному енциклопедичному словнику «Зарубіжні вчені — вихідці з України в галузі фундаментальних і технічних наук: Київ: Фенікс, 2017» він розширив і доповнив біографії та інформацію про наукову і науково-організаційну діяльність 82 маловідомих учених-емігрантів.

При виконанні НДР «Формування анотованої хронології ключових подій і фактів фундаментальних наук» О.Г. Луговський створив анотовану хронологію ключових подій і фактів у галузі сейсмології, геомагнетизму, інженерної геофізики, метеорології, фізики моря, петрофізики (41 назва).

Працюючи у відділі історії та соціології науки і техніки, О.Г. Луговський виявив себе досвідченим фахівцем, який із творчим натхненням займається історичними дослідженнями, має глибокі знання, фундаментальні результати та вагомий науковий доробок. Колеги цінують і глибоко поважають Олександра Григоровича, якого знають як доброзичливу, дисципліновану та відповідальну людину, завжди готову ділитися своїми енциклопедичними знаннями та порадами, прийти на допомогу в професійних і особистих питаннях.

ДО 50-РІЧЧЯ ІГОРЯ ОЛЕКСІЙОВИЧА БУЛКІНА

Першого липня 2021 року виповнилося 50 років від дня народження Ігоря Олексійовича Булкіна — талановитого фахівця у галузі наукознавства, самобутнього академічного дослідника, творчого послідовника київської школи наукознавства, кандидата економічних наук (1998), старшого наукового співробітника (2008), завідувача Міжгалузевої лабораторії з проблем формування та реалізації науково-технологічної політики МОН України та НАН України ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України».

Ігор Олексійович народився в м. Києві. У 1993 році закінчив економічний факультет Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка.

Ще у 1991 році він як майбутній спеціаліст з управління науковими дослідженнями і проектуванням потрапив на студентську практику до Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України, щоб згодом пов'язати все своє професійне життя із цим науковим інститутом. Одразу після завершення навчання в університеті І.О. Булкін був запрошений до аспірантури Центру ім. Г.М. Доброва, що відкрило йому реальні перспективи подальшого професійного зростання в середовищі українських наукознавців. Перша ж його наукова публікація розтягнулася на три номери журналу «Наука та наукознавство», що свідчило про надзвичайну глибину результатів його дослідження.

У 1998 році він успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Теоретико-методичне забезпечення формування державної науково-технологічної політики (аспект фінансування)», в якій здійснив авторську модифікацію підходів прикладного системного та морфологічного аналізу до функціонування наукової системи, а також дослідив різні аспекти впливу фінансового забезпечення на процеси, які відбувались у науковій системі України. У тому ж році став отримувачем гранту Міжнародної асоціації академій наук та НАН України для молодих учених. Надалі він продовжив удосконалення вже набутих професійних навичок у докторантурі Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва, де протягом 1998—2001 років займався дослідженням динаміки фінансування науково-

технічної та інноваційної діяльності в Україні шляхом моніторингу відповідних показників з урахуванням переходу вітчизняної системи статистики на міжнародні стандарти.

Починаючи з 1997 року І.О. Булкін як безпосередній виконавець взяв участь у більшості проектів відділу системних досліджень науково-технологічного потенціалу Центру ім. Г.М. Доброва, з-поміж яких «Науково-методичне забезпечення комплексного аналізу науково-технічного потенціалу України в умовах переходу до інноваційної моделі розвитку національної економіки» (2013—2015), «Теоретико-методичне обґрунтування розвитку системи управління науково-технологічною сферою України» (2016—2018), «Національна стратегія України в сфері інтелектуальної власності на 2020—2025 роки» (2019 р.).

Державним визнанням наукових здобутків І.О. Булкіна було присудження йому в 2004 р. премії Президента України для молодих учених (малої Державної премії) за цикл наукових праць «Методологія проектування стратегії державної науково-технічної політики». А у 2018 році за багаторічну, самовіддану, сумлінну, високопрофесійну працю він був нагороджений Ювілейною почесною грамотою на честь 100-річчя Національної академії наук України.

Як відповідальний виконавець від Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України І.О. Булкін брав участь у розробленні Державного індикативного плану науково-технічного розвитку на період до 2005 року (1998) та у проєкті «Розробка методики рейтингового оцінювання наукових закладів для організації та здійснення науково-технічної експертизи в Україні» (2011—2012). Виступав активним учасником та дописувачем у п'ятьох міжнародних проєктах за участі вчених із країн СНД та ЄС.

Науковець широкої ерудиції та фундаментальних наукових знань, І.О. Булкін виступав приватним консультантом у підготовці п'ятьох кандидатських та однієї докторської дисертації з економіки та управління науково-технічним прогресом в Україні, які були згодом успішно захищені. Входив до складу редакційної колегії міжгалузевого науково-практичного журналу «Проблеми науки», виконуючи обов'язки наукового редактора з вересня 2012 року й до закриття журналу наприкінці 2016 року.

Ігор Олексійович Булкін по праву вважається провідним фахівцем відділу системних досліджень науково-технологічного потенціалу Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України, в якому він працює понад чверть століття. Він став визнаним авторитетом з питань фінансування науково-дослідницької та інноваційної діяльності, йому належить ініціатива розроблення та застосування власних методологічних підходів до аналізу цих ключових для вітчизняного наукознавства проблем, а також демографічної (в тому числі гендерної) динаміки в установах НАН України, статистичного обліку науково-технологічного потенціалу. До сфери його інтересів також належать і окремі проблеми інтелектуальної власності, інтеграції наукової та освітньої сфер.

Він є автором понад 130 наукових робіт, переважна більшість яких є його одноосібними публікаціями з найактуальніших проблем формування та реалізації науково-технологічної політики в Україні. Вагомим також є науковий внесок І.О. Булкіна й до десяти колективних монографій вчених Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України, в яких він завжди відстоює точність викладених ним наукових фактів, статистичну достовірність

отриманих результатів та їх взаємопов'язаність із суспільними процесами, а також обґрунтовує власні оцінки динаміки еволюції досліджуваних явищ.

І.О. Булкін є яскравим ученим-подвижником, самобутнім представником нечисельної когорти дослідників середнього віку в НАН України, які утвердились в академічній спільноті лише завдяки внутрішньому прагненню до дослідницької діяльності та вмінню творчо переосмислювати наукову спадщину і адаптувати її до глобальних тенденцій розвитку науки та організації наукової діяльності.

Від імені колективу Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України вітаємо наших ювілярів та бажаємо їм міцного здоров'я, нових цікавих досліджень і творчої наснаги!